

Tillæg til miljøgodkendelse
af Store Røvdal
Røvdalvej 11A
9900 Frederikshavn

§ 12, stk. 3

*Lovbekg. nr. 1486 af 4. december
2009 om miljøgodkendelse m.v. af
husdyrbrug*

*Dato for gyldighed
30. marts 2011*

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	0
Datablad	2
1 Resumé og samlet vurdering	3
1.1 Ikke teknisk resumé	3
1.2 Offentlighed.....	3
2 Generelle forhold	4
2.1 Forudsætninger for miljøgodkendelsen.....	4
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	4
2.3 Gyldighed	4
2.4 Retsbeskyttelse.....	4
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	4
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	5
3.1 Lokalisering i forhold til beboelser, bygge- og fredningslinier mv.....	5
3.2 Placering i landskabet.....	5
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	6
4.1 Husdyrhold, staldindretning og ventilation	6
4.2 Fodring	7
4.3 Ensilage	7
4.4 Energi- og vandforbrug	7
4.5 Spildevand herunder regnvand	7
4.6 Affald, døde dyr, olie, pesticider og øvrige kemikalier	8
4.7 Driftsforstyrrelser eller uheld	8
5 Gødningsproduktion og -håndtering	9
5.1 Gødningstyper og mængder	9
5.2 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning	9
5.3 Gylleforsuring	9
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	10
6.1 Ammoniak og natur nær anlægget.....	10
6.2 Lugt	14
6.3 Fluer og skadedyr	15

6.4	Transport.....	15
6.5	Støj, støv og lys.....	15
7	Påvirkning fra arealerne.....	17
7.1	Udbringningsarealerne.....	17
7.2	Påvirkninger af søer og vandløb	18
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav	18
7.4	Kvælstof til grundvand.....	18
7.5	Påvirkning af natur, Natura 2000 samt Bilag IV arter.....	18
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	23
8.1	Management og egenkontrol	24
8.2	Samlet vurdering vedrørende BAT på bedriften.....	24
9	Alternative løsninger og 0-alternativet	25
10	Bilag.....	26

DATABLAD

Titel:	§ 12, stk. 3 Tillæg til miljøgodkendelse
Dato for godkendelse:	30-03-2011
Virksomhedens navn:	Store Rævdal
CVR-nr:	40318011
CHR-nr:	81621
Ejendomsnummer:	8130007010
Matr. nr:	3a m.fl. Gærum By, Gærum
Adresse:	Rævdalvej 11A 9900 Frederikshavn
Ansøger:	Kaj Kragkær Larsen Lendumvej 68 9750 Østervrå
Konsulent:	Tina Madsen Agrinord Hobrovej 437 9200 Aalborg SV tlf. 96345275 tim@agrinord.dk
Kommunens sagsbehandler:	Tinne Stougaard
Tilsynsmyndighed:	Frederikshavn Kommune Rådhus allé 100 9900 frederikshavn tlf. +45 9845 5000 post@frederikshavn.dk www.frederikshavn.dk

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Kaj Kragkær Larsen, Lendumvej 68, 9750 Østervrå har ansøgt om tillæg til en eksisterende miljøgodkendelse fra 28. juli 2010 for ejendommen Store Rævdal, Rævdalvej 11A, 9900 Frederikshavn. Der er søgt om nedenstående projekt:

- Udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen med 50,28 DE kvæg. Den eksisterende svineproduktion på 316,84 DE fortsætter uændret..
- Der opføres ingen nye staldafsnit eller opbevaringsanlæg i forbindelse med ændringen.

Miljøgodkendelsen omfatter desuden alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 40318011.

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse er indsendt til Frederikshavn Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 10. december 2010.

Tillægget har baggrund i et ønske om at have opstaldet nogle ammekøer med opdræt på ejendommen i den periode, de ikke går på græs. Det meste af kvæget vil kun være på stald 2 måneder om året. Ejendommens godkendte svineproduktion ændres ikke. Miljøgodkendelsen af 28. juli 2010 er derfor fortsat gældende med de ændringer, der fremgår af nærværende tillæg til miljøgodkendelsen.

Kommunen har vurderet, at den ansøgte udvidelse af produktionen på Store Rævdal vil kunne ske i overensstemmelse med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹ samt habitatdirektivet når virksomheden drives på de vilkår som fremgår af miljøgodkendelsen af 28. juli 2010 med de ændringer, som følger af nærværende tillæg. Det vurderes at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Det vurderes endvidere, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger.

1.2 OFFENTLIGHED

Naboer i sagen blev orienteret om ansøgningen den 24. januar 2011 med en frist på 3 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen i forbindelse med nabohøringen.

Udkast til tillægget til miljøgodkendelse blev den 18. februar 2011 udsendt til høring hos parter i sagen samt ansøger selv. Der var frist til afgivelse af bemærkninger frem til og med den 7. marts 2011.

Der indkom bemærkninger fra en nabo, som har oplevet problemer med støj fra en sirene på ejendommen. Endvidere synes naboen, at lugtgener fra ejendommen er tiltaget inden for de sidste år ligesom der er sket en vækst af grønalger på naboens ejendom. Ansøger har fået naboens kommentarer i høring, og er kommet med supplerende oplysninger i sagen. Bemærkningerne er behandlet i tillæggets afsnit om hhv. ammoniak (6.1), lugt (6.2) og støj (6.5).

---

¹ Lovbekg. nr. 1486 af 04-12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.1 FORUDSÆTNINGER FOR MILJØGODKENDELSEN

Godkendelsen er et tillæg til miljøgodkendelse af 28. juli 2010. Miljøgodkendelsen samt tillægget omfatter tilsammen de landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Rævdalvej 11A, 9900 Frederikshavn.

Ejendommen skal fremover indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for miljøgodkendelsen af 28. juli 2010 med nærværende tillæg, og i overensstemmelse med vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen med tillæg. Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til godkendelsen. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen og tillægget på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af godkendelsens vilkår, ved at kunne fremlægge tilstrækkelig dokumentation f.eks. markplan, gødningsplan og kortbilag.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af kommunen, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Udskiftning af arealer der er omfattet af denne godkendelse skal anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest d. 1. august forud for det kommende dyrkningsår.

2.3 GYLDIGHED

Udvidelsen skal være gennemført og udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Godkendelsen anses for udnyttet når den godkendte etablering, udvidelse eller ændring er gennemført og i drift.

Såfremt godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Ved ophør af driften skal stalde og gyllekummer rengøres. Gyllebeholdere, som ikke fortsat skal anvendes, skal tømmes og rengøres.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse på de forhold, tillægget omfatter. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra godkendelsen.

3 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 LOKALISERING I FORHOLD TIL BEBOELSER, BYGGE- OG FREDNINGSLINIER MV.

Der er ingen ændringer i dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010. Der udnyttes alene eksisterende bygninger i forbindelse med ændringen.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

Der er ingen ændringer i dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

4.1 HUSDYRHOLD, STALDINDRETNING OG VENTILATION

Der ændres ikke i ejendommens svineproduktion eller staldindretning hertil, som det fremgår af afsnit 4.1 i miljøgodkendelsen af 28. juli 2010. Der tilføjes alene en kvægproduktion på ejendommen som anført nedenfor. Nedenstående er derfor tillæg til afsnit 4.1. i miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

Det ansøgte kvæghold med tilhørende staldsystemer fremgår af Tabel 1. De enkelte staldafsnit fremgår af anlægstegningen der er vedlagt som bilag 2.

TABEL 1 OVERSIGT OVER ANSØGT KVÆGHOLD

Produktions- og staldtype	Vægt-/aldersgrænser	Afgræsning	Antal årsdyr/prod. dyr	DE
Ammekøer Trædeudmugning	400-600 kg	10 mdr. udenfor udbringningsarealet	20 årsdyr	12,50
Ammekøer Dybstrøelse	400-600 kg	10 mdr. udenfor udbringningsarealet	20 årsdyr	12,50
Opdræt, st.race Dybstrøelse	0-6 mdr.	10 mdr. udenfor udbringningsarealet	9 Årsdyr	2,43
Opdræt, st.race. Spaltegulvbokse	6-27 mdr.	10 mdr. udenfor udbringningsarealet	31 årsdyr	15,50
Tyrekalve, st.race Dybstrøelse	0-6 mdr.	10 mdr. udenfor udbringningsarealet	20 Prod.	2,35
Ungtyre, st.race Spaltegulvbokse	6 mdr. – 440 kg	-	20 Prod.	5,00
Dyreenheder i alt				50,28

Halvdelen af ammekøerne og kalvene op til 6 måneder er på dybstrøelse. Der findes ingen teknologiblade for dette staldsystem. Den resterende del af dyrene går i spaltegulvbokse eller på trædeudmugning. Der er heller ikke her offentliggjort teknologiblade

Dyrene er – med undtagelse af ungtyrene – på stald 2 måneder i vinterhalvåret. Resten af året går dyrene på græs.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Frederikshavn Kommunes vurdering af BAT for staldtype og staldteknologi er beskrevet i dette tillægs kapitel 8. Det fremgår heraf, at kommunens vurdering af BAT-emissionsniveauet for ejendommen er overholdt.

På baggrund af ovenstående erstattes vilkår 1 i miljøgodkendelsen af 28. juli 2010 med nedenstående vilkår:

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført i overensstemmelse med Tabel 1 i miljøgodkendelse af 28. juli 2010 suppleret med tabel 1 i nærværende tillæg til miljøgodkendelsen. Produktionen må ikke overstige de anførte antal DE.

4.2 FODRING

Der er ingen ændringer i forhold til beskrivelsen af fodring af svineholdet i miljøgodkendelsen af 28. juli 2010. Nedenstående supplerer med en beskrivelse af fodringen af kvægholdet.

Dyrene fodres med halm og hø, som leveres fra markerne omkring ejendommen. Halm og hø opbevares i foderladen. Der fodres ikke med kraftfoder og ensilage. De fleste af dyrene går desuden på græs 10 måneder om året.

Da dyrene går på græs i så stor en andel af tiden, vurderer kommunen, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår vedrørende BAT i forhold til fodring

4.3 ENSILAGE

Der er ingen ændringer i dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Ændringen i dyreholdet medfører en stigning i elforbruget på ejendommen med ca. 1.000 kWh til lys og ventilation.

Vandforbruget forventes at stige med ca. 200 m³. Heraf 150 m³ til drikkevand til dyrene og 50 m³ til rengøring af stalde.

Herudover er der ingen ændringer i dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Nedenstående redegørelse og vurdering er et tillæg til dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

I gårdspladsen er der en gylletank på 450 m³. Hertil ledes husdyrgødningen fra kostalden samt rengøringsvand fra kvægproduktionen. Der ændres således ikke i håndteringen af spildevand m.v. fra den allerede godkendte svineproduktion.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, til kvægproduktionen. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

4.6 AFFALD, DØDE DYR, OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER

Nedenstående redegørelse og vurdering er et tillæg til dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

Affald fra kvægproduktionen er primært strikker fra halmballer. Det vurderes, at der er ca. 100 kg affald fra produktionen hvert år. Der forventes maksimalt to døde dyr om året fra kvægproduktionen. Disse afhentes af DAKA med samme afhentningssted som svinene.

Kommunen vurderer, at der ikke er behov for yderligere vurdering som følge af disse ændringer end det, der allerede fremgår af miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

4.7 DRIFTSFORSTYRELSELLER UHELD

Der er ingen ændringer i dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

På grund af indsættelse af kvæg på ejendommen, sker der en ændring i ejendommens samlede mængde af produceret gødning. Tabel 4 i miljøgodkendelsen af 28. juli 2010 erstattes derfor af nedenstående Tabel 4.

TABEL 4 PRODUCERET, MODTAGET OG AFSAT HUSDYRGØDNING

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle	33.341	6.585	300,60
Kvæggylle	833	139	9,67
Dybstrøelse	2.132	488	19,02
I alt til udbringning	36.306	7.212	329,29

5.2 OPBEVARING OG UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Der er ingen ændringer i dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010 bortset fra, at der er en særskilt gylletank på 450 m³ til den flydende husdyrgødning samt rengøringsvand fra kostalden. Den producerede mængde af kvæggylle på ejendommen i en periode på 9 måneder svarer til 185 m³. Der er derfor tilstrækkelig opbevaringskapacitet til kvæggyllen.

Den øvrige beskrivelse og vurdering i afsnit 5.2 i miljøgodkendelsen af 28. juli 2010 er uændret.

5.3 GYLLEFORSURING

Der er ingen ændringer i dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

6.1 AMMONIAK OG NATUR NÆR ANLÆGGET

Beregninger foretaget i IT-ansøgningen viser, at opstaldningen af kvægholdet medfører en stigning i udledningen af ammoniak fra anlægget på 106 kg N/år, så fordampningen af ammoniak fra den ansøgte produktion er på 4324 kg kvælstof pr. år. Når der foretages en samlet vurdering af ændringerne på ejendommen fra 1. januar 2007 og frem til den nu ansøgte produktion er der et samlet fald i ammoniakfordampningen på 480 kg kvælstof pr. år.

En nabo er bekymret for vækst af grønalger som følge af stigning i ammoniakudledning fra ejendommen. Samlet set fra 2007 og til nu, når den ansøgte ændring bliver gennemført, er der dog tale om et fald i ammoniakudledningen fra Store Rævdal. Kommunen mener således ikke, at naboens bemærkninger kan give anledning til yderligere krav til ejendommen.

Der er et generelt krav i Lov om miljøgodkendelse m.v. om, at der for miljøgodkendelser ansøgt i 2010 skal ske en 25 % reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet gælder for udvidelser samt for stalde, som renoveres. I forhold til udvidelsen på Store Rævdal er dette reduktionskrav overholdt.

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug har udpeget visse af naturbeskyttelseslovens beskyttede naturområder (§ 7-arealer) og fastlagt 2 bufferzoner om disse naturtyper (hhv. 300 m og 1000 m), samt angivet nogle beskyttelsesniveauer, som skal overholdes i forbindelse med miljøgodkendelser i bufferzonerne. Derudover skal kommunen vurdere de resterende beskyttede naturtyper i forhold til naturbeskyttelsesloven.

Anlægget ligger i bufferzone I idet det ligger mindre end 300 m fra et af de ovennævnte § 7-arealer. Der må dermed ikke være en meremission af ammoniak fra anlægget set ud fra den samlede ændring fra 1. januar 2007 til den nu ansøgte produktion. Kravet om at der ikke må være en stigning i ammoniakemissionen er dermed opfyldt.

FIGUR 3 BELIGGENHED AF NÆRMESTE § 3-NATUR SAMT NATUR OMFATTET AF § 7 I HUSDYRLOVEN

Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositioner på udvalgte naturlokaliteter indenfor 1000 meter fra ejendommen. Der er foretaget beregning til de nærmeste lokaliteter og til de lokaliteter, hvor der vurderes potentielt at kunne være et problem ved en øget ammoniakdeposition. På den baggrund er der foretaget en vurdering af alle § 3-områder indenfor 1000 meter fra ejendommen.

§ 3-arealerne, der ligger indenfor en radius af 1000 meter fra ejendommen, er beliggende i områder, der i kommuneplan 2009-2020 for Frederikshavn Kommune er udpeget til naturområde (punkt 1-7) eller jordbrugsområde (mod nordvest). I områder udpeget som naturområde må anvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde de målsætninger for naturtilstanden, som kan opstilles med baggrund i naturkvalitetsplanlægningssystemet. I jordbrugsområder skal hensynet til jordbrugserhvervene varetages i balance med hensynet til de øvrige åben land-interesser.

Alle § 3-arealer indenfor 1000 meter fra anlægget er beliggende i økologisk forbindelse. De økologiske forbindelser fremgår af kommuneplan 2009-2020 for Frederikshavn Kommune og udpegningens formål er at sikre, at barrierer for spredningen af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinje 5.5.7 og 5.5.8.

I nedenstående skema ses en oversigt over ammoniakdeposition til de naturområder, hvor der er foretaget en beregning. Se desuden kort med naturpunkter.

Punkt	Naturtype	Merdep. (kg N/ha/år)	Totaldep. (kg N/ha/år)	Natura- 2000	Økologisk forbindelse	Arealan- vendelse
1	Overdrev	-0,4	1,2	Nej	Ja	Natur
2	Overdrev	-0,1	0,3	Nej	Ja	Natur
3	Hede	0,0	0,2	Nej	Ja	Natur
4	Overdrev	0,0	0,0	Ja	Ja	Natur
5	Overdrev	-0,4	1,5	Nej	Ja	Natur
6	Sø og mose	-0,9	2,9	Nej	Ja	Natur
7	Overdrev	0,0	0,1	Nej	Ja	Natur

FIGUR 4 BELIGGENHED AF PUNKTER TIL BEREGNING AF AMMONIAKDEPOSITION

Den nærmeste bufferzonenatur ligger omkring 100 m vest for anlægget (naturpunkt 1 og 2).

Baggrundsbelastningen i dette område af Frederikshavn Kommune er ifølge de nyeste oplysninger fra DMU på 13,7 kg N/ha/år.

Tålegrænsen for overdrev (punkt 1, 2, 4, 5 og 7) ligger mellem 10 kg N/ha/år og 25 kg N/ha/år. Tålegrænsen for hede (punkt 3) ligger mellem 10 kg N/ha/år og 15 kg N/ha/år. For søer og moser ligger tålegrænsen på 5 kg N/ha/år og opefter. En stor del af de danske søer er i forvejen forholdsvis belastede med næringsstof, så en yderligere kvælstofdeposition vil ikke have nogen betydning.

Ifølge DMU vil det være vanskeligt at påvise en effekt på et naturområde, som følge af belastning fra en enkelt kilde, ved en merbelastning på under 0,6 kg N/ha.

I vurderingen af om anlæggets påvirkning af naturområderne er væsentlig skal ligeledes indgå en vurdering af om totalbelastningen udgør en væsentlig del af den samlede belastning.

Der er ingen merdeposition forbundet med dette projekt i forhold til 2007-niveaueet.

Totaldepositionen til naturpunkterne ligger fra 0,0 til 2,9 kg N/ha/år. Det er kun totaldepositionen til naturpunkterne 5 og 6, der udgør mere end 10 % af den samlede deposition og dermed som tommelfingerregle kan betragtes som væsentlige. Da der imidlertid ikke er nogen merdeposition, vurderer kommune, at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår.

Naturarealer, hvortil der ikke er beregnet mer- eller totaldeposition får enten mindre eller samme deposition som de beregnede punkter. Dermed er mer- og totalbelastning vurderet til samtlige naturarealer indenfor 1000 meter fra anlægget.

De nedre ender af tålegrænseintervallerne er overskredet alene som følge af baggrundsbelastningen for alle naturtyper.

Afgræsning kan imidlertid forhøje tålegrænsen fx for overdrev, der bliver mere robuste, såfremt der ikke tilskuds fodres i væsentlig grad. Da projektet medfører afgræsning af bl.a. overdrevene i punkt 1, 2 og 5, må projektet samlet set forventes at få en positiv effekt på den omkringliggende natur.

Frederikshavn Kommune vurderer på dette grundlag, at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår i forhold til naturarealerne omkring anlægget.

Natura 2000-områder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-område nr. 8, Åsted Ådal, bangsbo Ådal og omkringliggende overdrevsområder) ligger omkring 1,3 km nordøst for anlægget. Udpegningsgrundlaget for området er arterne bæklampret og odder samt diverse naturtyper.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal indenfor habitatområdet er et overdrev. Beregningen giver en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Tålegrænsen for overdrev af denne type ligger mellem 10 kg N/ha/år og 20 kg N/ha/år. Ifølge DE-VANO-overvågningerne har overdrevet en moderat naturtilstand. Da baggrundsbelastningen er på ca. 13,7 kg N/ha/år er den nedre ende af tålegrænseintervallet allerede overskredet.

Frederikshavn Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil være til ugunst for naturarealerne indenfor Natura 2000-området, da der ikke er nogen målbar mer- eller totalbelastning til nærmeste kvælstoffølsomme naturtype.

Udvidelsen vurderes ikke at være til ugunst for arterne på udpegningsgrundlaget. Dette tilskrives, at udvidelsen vurderes at have en neutral effekt på tilstanden af naturarealerne i det internationale naturbeskyttelsesområde.

Habitatdirektivet, bilag IV-arter

En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring Rævdalvej. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra DMU samt øvrigt kendskab til området vurderes umiddelbart, at det kunne være: Spidssnudet Frø, Markfirben, Odder, Dværgflagermus, Skimmelflagermus, Langøret Flagermus og Vandflagermus.

Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for de nævnte arter. Dette tilskrives, at udvidelsen vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

For flere af flagermusarterne er det vigtigt at bevare gamle hule og revnede træer, løvskove samt ydre og indre skovbryn. Vær generelt opmærksom på at de beskyttede § 3 naturtyper samt beskyttede sten- og jorddiger danner levested for størstedelen af de udpegede bilag IV arter.

KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING

Kommunen har vurderet, at udvidelsen ikke vil modvirke målsætning om gunstig bevaringsstatus for naturtyper eller arter, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder. Kommunen har desuden vurderet, at udvidelsen ikke vil føre til en væsentlig negativ påvirkning af naturarealerne i nærområdet, herunder bufferzonenaturen.

Frederikshavn Kommune skønner, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag II og IV.

En forudsætning for ovenstående beskrivelse og vurdering af påvirkningen af beskyttet natur omkring ejendommen er, at den beregnede ammoniakfordampning er på 4324 kg N om året. Denne ammoniakfordampning er et resultat af sammensætningen af dyreholdet, valg af staldd typer, staldd teknologi, foderkorrektioner, afgræsningsstrategi, m.m. Der er stillet vilkår vedr. de faktorer, der har betydning for dette.

6.2 LUGT

Miljøstyrelsens ansøgningssystem (skema 22033, version 2) har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige områder, se Tabel 6. Her ses også de målte afstande til den nærmeste områdetype.

TABEL 6 LUGTGENEAFSTANDE

Områdetype (Beregningsmodel)	Lovens krav til minimumsafstand (m) (geneafstanden)	Den vægtede gennemsnitsafstand (m)
Byzone / Sommerhusområde (NY/FMK)	661	Ca. 2 km
Samlet bebyggelse (NY/FMK)	493	Over 2 km
Enkelt bolig (NY/FMK)	219	230

Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning. Der er tale om en lille forøgelse af lugtgeneafstanden i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

Som det fremgår af ovenstående tabel overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande i forhold til de angivne områdetyper.

I forbindelse med partshøring i sagen har en nabo bemærket, at lugtgenerne fra ejendommen er tiltaget gennem de seneste år. Kommunen vurderer dog, at der ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår om lugtreducerende tiltag. Som det fremgår, overholdes lugtgeneafstandene. I landzonen, der er landbrugets produktionsområde, kan der forventes en vis grad af lugtgener. Hvis der er væsentlige lugtgener, som er større end det kan forventes i landzonen, kan kommunen dog, jf. nedenstående vilkår sætte krav om, at der skal gennemføres afhjælpende tiltag.

Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Der er stillet følgende vilkår vedrørende lugt fra anlægget.

17. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.
18. Ejendommen skal på kommunens forlangende sørge for, at der bliver lavet lugtmålinger og/eller beregninger til vurdering af gener. Udgifterne til måling, beregning og afrapportering afholdes af ejendommen.

Periodiske lugtgener kan forekomme, når der pumpes gylle til og fra gylletankene, samt når der spredes gylle på markerne. Bedriften skal overholde de generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen vedr. blandt andet tidspunkter for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 m fra byzone samt områder i landzone udlagt til boligformål. Det er kommunens vurdering at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedr. udbringning af husdyrgødning.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

Nedenstående redegørelse og vurdering er et tillæg til dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

Af projektbeskrivelsen fremgår det, at der ikke vil være fluer fra staldanlægget med dybstrøelse, da stalden tømmes for gødning om foråret. Der sker således ingen opformering af fluer hen over foråret. I kostalde med gyllekanaler vil der anvendes rovfluer.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende og at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår.

6.4 TRANSPORT

Nedenstående redegørelse og vurdering er et tillæg til dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

I forbindelse, med kvægproduktionen er der transport af dyr til og fra ejendommen. Der vil være op til 15 transporter til og fra ejendommen med dyr. Hver transport til afgræsning kan rumme 10 dyr.

Transport med døde dyr og affald vurderes indeholdt i miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

6.5 STØJ, STØV OG LYS

Nedenstående redegørelse og vurdering er et tillæg til dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

I forbindelse med partshøring af udkastet til tillægget, har en nabo bemærket, at der periodevist er problemer med støj fra en sirene på ejendommen. Ansøger har hertil oplyst, at der er en sirene på ejendommen, som er tilknyttet ventilationsanlægget og foderanlægget. Den starter, når der er fejl på styringen af ventilationen eller foderanlægget. Alarm på ventilationsanlægget er lovbestemt, og kan f.eks. bestå af en sirene.

Ansøger har oplyst, at han vil indskærpe over for de ansatte, at de hurtigt skal afhjælpe problemer, hvis sirenen lyder.

Kommunen indskærper også, at en evt. alarm i form af sirene skal afhjælpes hurtigst muligt og stiller i øvrigt følgende vilkår om støj på ejendommen.

30. Ejendommens bidrag til støjbelastningen, angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau i dB(A), må i skel ved nabobeboelse ikke overstige følgende støjkrav:

Område	Mandag-fredag		
	Mandag-fredag kl. 7.00-18.00	kl. 18.00-22.00	Lørdage
	Lørdage kl. 7.00-14.00	kl. 14.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-7.00
		Søn- og helligdage kl. 7.00-22.00	
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer).	55	45	40

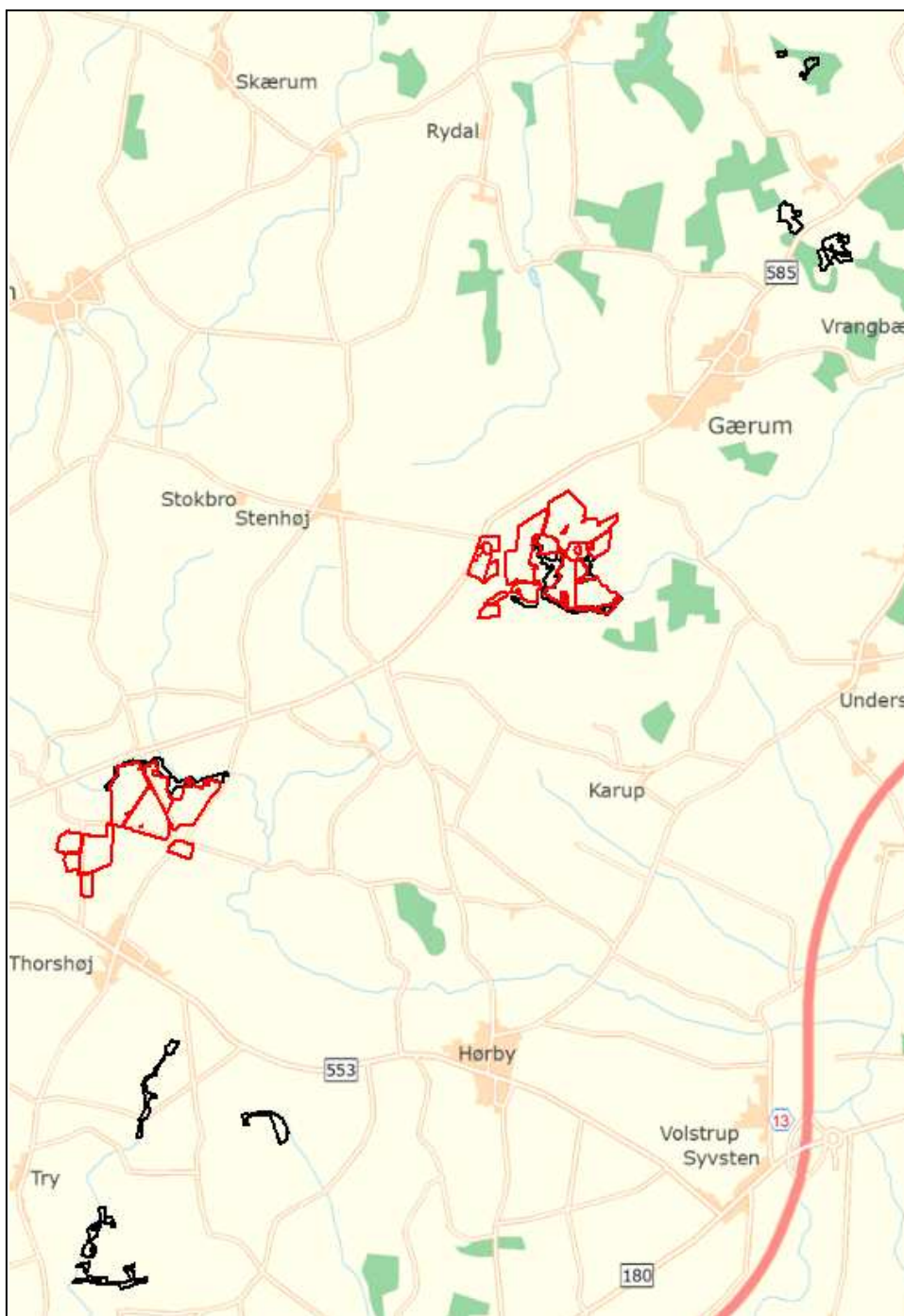
Maksimalværdien af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

I forbindelse med indsættelse af kvæghold på ejendommen er der ikke kommet flere eller andre udbringningsarealer til i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010. Der er dog sket en udvidelse af mark 7 og 15, da der er fjernet læhegn og træer. Dette giver i alt ca. 3 ha ekstra udbringningsareal i forhold til tidligere, så der i alt er et areal på 235,3 ha. Derudover er der kommet nogle græsningsarealer, som benyttes til kvæget, når det går på græs, men som ikke i øvrigt bruges til udbringning af husdyrgødning. Samtlige arealer fremgår af Figur 5.

Der er ikke i øvrigt ændringer til beskrivelsen af udbringningsarealerne i afsnit 7.1 i miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

FIGUR 1 UDBRINGNINGSAREALER. RØD: UDBRINGNING. SORT: GRÆSNING.

7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

Der er ingen ændringer i dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

Der er ingen ændringer i dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

7.4 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

Der er ingen ændringer i dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

7.5 PÅVIRKNING AF NATUR, NATURA 2000 SAMT BILAG IV ARTER

Ejendommens udbringningsarealer ligger i områder, der er udpeget som hhv. jordbrugsområde eller naturområde.

Økologisk forbindelse

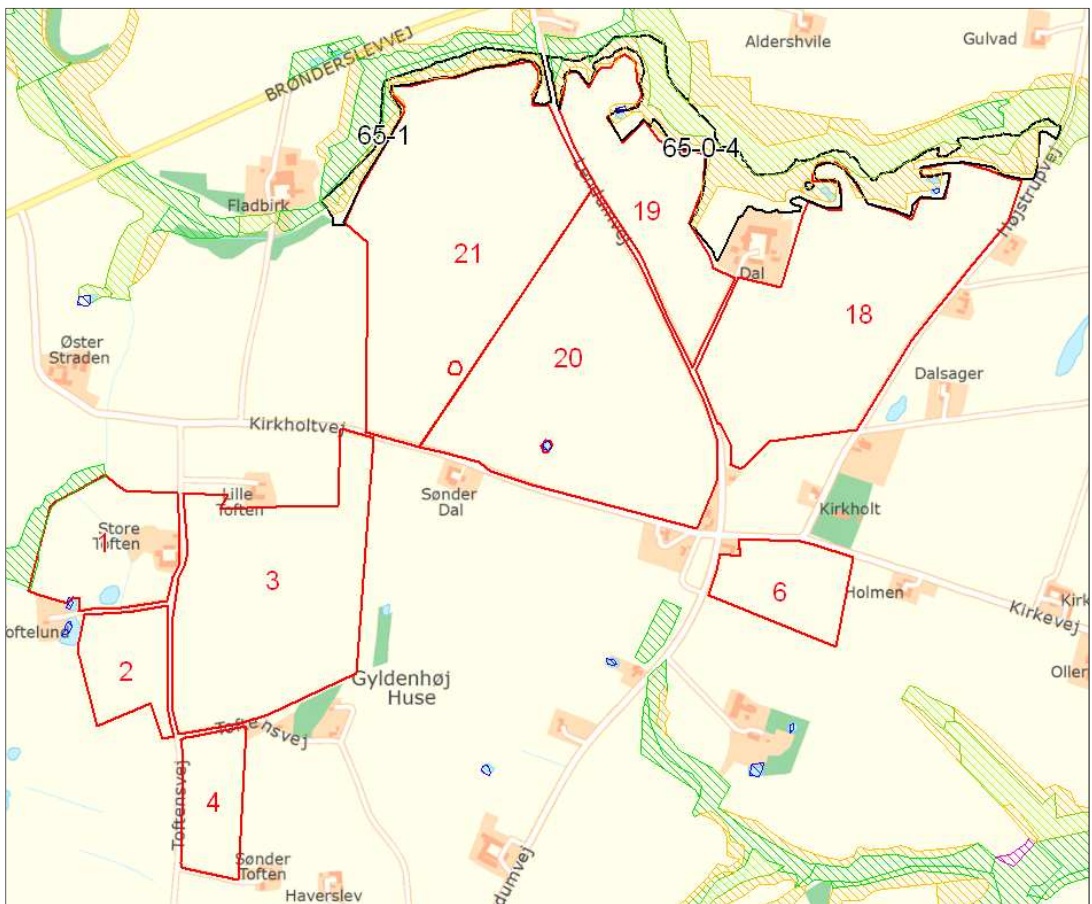
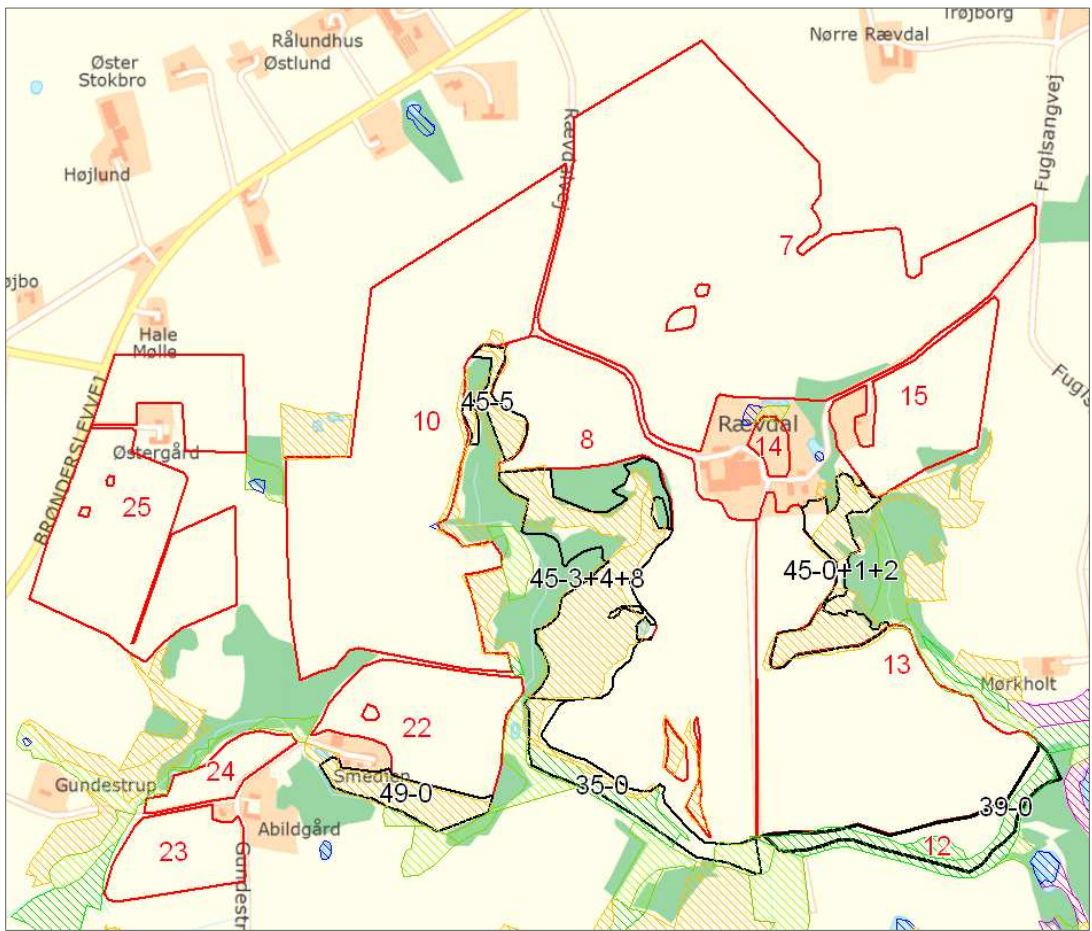
En del af udbringningsarealerne omkring Rævdalvej ligger indenfor en våd økologisk forbindelse. Da arealanvendelsen ikke ændres væsentligt, medfører udvidelsen af husdyrbruget ikke forringelser af levesteder eller spredningsmuligheder for planter eller dyr i relation til områdets funktion som økologisk forbindelse.

Arealer beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3

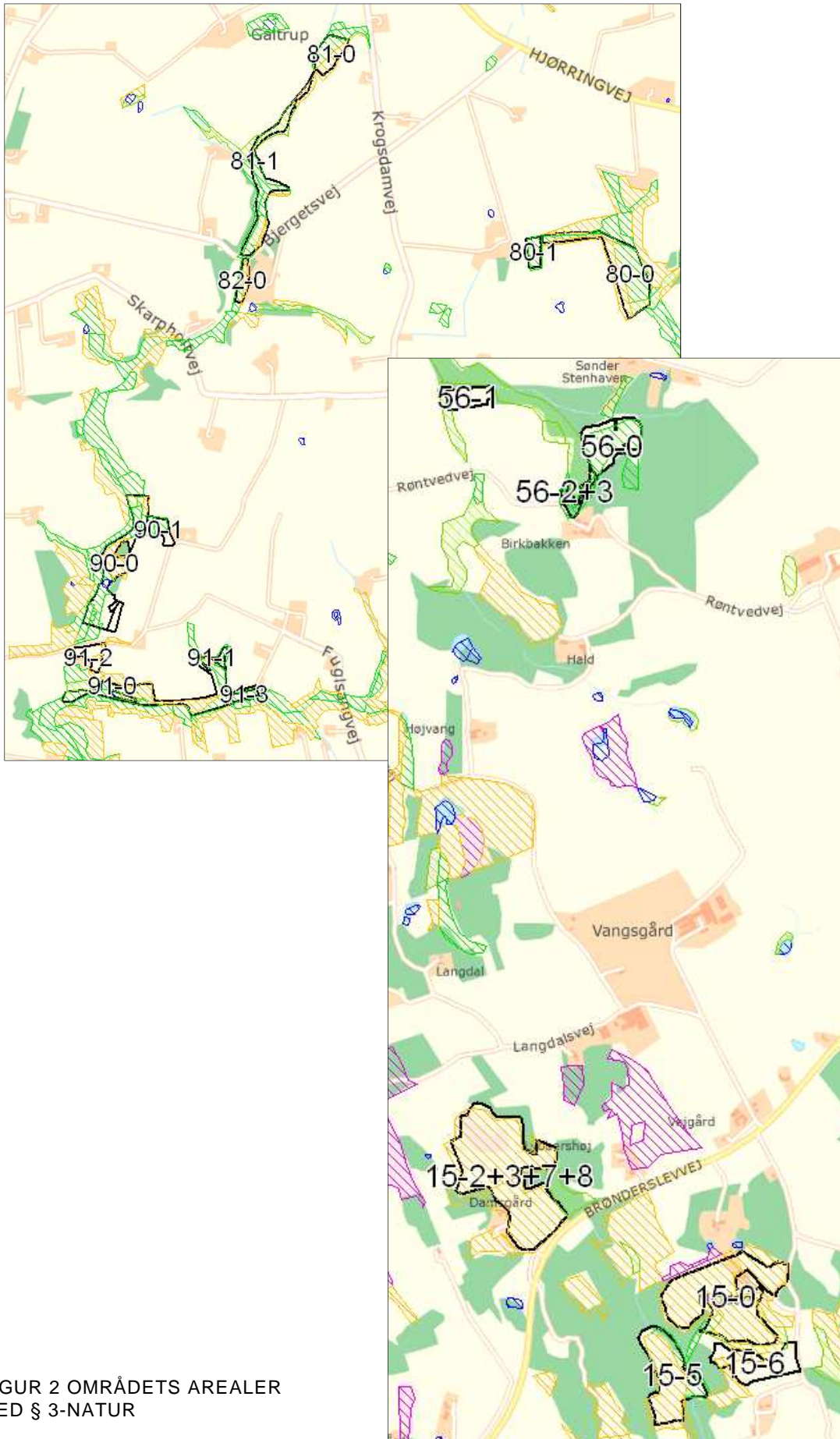
Udbringningsarealerne ligger udenfor arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Afgræsningsarealerne ligger alle helt eller delvist indenfor § 3-område, bortset fra mark 56-1 (nord for Røntvedvej).

Naturtilstanden på § 3-arealer må ikke ændres uden dispensation fra kommunen, medmindre der er tale om naturforbedrende tiltag. Afgræsning betragtes som et naturforbedrende tiltag på eng og overdrev (som her). Dog må der ikke tilskudsfordres, og gødskningsniveauet må ikke øges i forhold til den hidtidige drift. Eventuelle eksisterende dræn må vedligeholdes, men der må ikke lægges nye dræn, medmindre der opnås dispensation fra kommunen.

FIGUR 2 OMRÅDETS AREALER
MED § 3-NATUR

Udbringingsarealer der skrâner/støder op til beskyttet natur

En række af udbringingsarealerne ligger umiddelbart op ad beskyttede naturarealer. Frederikshavn Kommune har vurderet, at en fortsættelse af den hidtidige drift på de omkringliggende udbringingsarealer ikke vil medføre tilstandsændring af naturarealerne.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringingsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med det påtænkte projekt.

Natura 2000-områder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-område nr. 8, Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder) ligger omkring 0,6 km nordøst for det nærmeste udbringingsareal.

Påvirkningen fra udbringingsarealerne sker ved randpåvirkning som direkte følge af gødskning og sprøjtning og er typisk størst de første 0 – 50 meter ind på naturområdet. Desuden er der udvaskning fra rodzonen og for det tredje er der ammoniakfordampning. I notat om Miljøklagenævnets praksis skriver de, at i "worst case" tilfælde kan der være påvirkninger indenfor 100 meter fra markkanten på over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på > 1 kg N/ha i op til 20 – 30 meters afstand fra marken.

Grundet afstanden vurderer Frederikshavn Kommune at belastningen fra udbringingsarealerne ikke vil betyde en forringelse af naturtyper og arter indenfor det internationale beskyttelsesområde.

Afgræsningsarealerne nr. 3, 7, 8, 15-2, 15-0, 15-5 og 15-6 ligger indenfor habitatområde nr. 8.

På mark 3, 7, 8 og 15-2 er den nordlige del registreret som prioriteret habitatnaturtype "surt overdrev" med en god artstilstand og en moderat strukturstilstand i august 2004 via Miljøcenter Ålborgs DEVA-NO-overvågning. Det samme gælder for den vestlige del af mark 15-5 samt en lille del af mark 15-6.

Afgræsning er generelt godt for de sure overdrev. Det forudsætter dog, at græsningstrykket ikke bliver for højt.

Det skal bemærkes, at driftsændringer i form af f.eks. højere gødskningsniveau eller ændret afgræsningsintensitet indenfor Natura 2000-områder er omfattet af anmeldteordningen i naturbeskyttelseslovens §19b.

Habitatdirektivets bilag IV-arter

En række dyre- og plantearter (bilag IV-arter) er strengt beskyttet efter habitatdirektivets artikel 12 og 13. Nogle af disse bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne inkluderet i denne godkendelse. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra DMU samt øvrig kendskab til området vurderes umiddelbart, at det kunne være: Spidssnudet Frø s. 142, Markfirben s. 106, Strandtudse s. 156, Løgfrø s. 130, Odder s. 92, Dværgflagermus s. 71, Troldflagermus s. 65, Skimmelflagermus s. 63, Sydflagermus s. 60, Langøret Flagermus s. 56, Brunflagermus s. 53, Vandflagermus s. 41. Der er desuden fundet plantearten Gul Stenbræk i området.

Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for de nævnte dyre- og plantearter. Dette tilskrives, at udvidelsen vurderes ikke at medføre nogen negativ ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Beskyttede diger

Vær opmærksom på beskyttede diger i kanten af mark 8, 21, 22, og 56-0.

KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING

Kommunen vurderer, på grundlag af ovenstående, at anvendelse af arealerne som udbringningsarealer ikke vil føre til en tilstandsændring på naturarealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3.

Anvendelsen af arealerne vil heller ikke have en negativ effekt på områdets funktion som økologisk forbindelse eller på bilag IV-arter.

Arealanvendelsen vurderes desuden at have en neutral effekt på de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000 område og på bilag II arter.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT-bedst tilgængelig teknologi. BAT er vurderet for svineproduktionen i miljøgodkendelsen af 28. juli 2010. Nærværende tillæg indeholder derfor alene en vurdering af BAT for den ansøgte kvægproduktion på ejendommen. Frederikshavn Kommune har i vurderingen af BAT taget udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (benævnt "BREF") suppleret med de danske teknologiblade offentliggjort på miljøstyrelsens hjemmeside, samt de overvejelser, der ligger til grund for Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Idet der er tale om en ansøgning over IPPC-grænsen (en § 12-sag), skal der redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi samt management. Såfremt der i eksisterende stalde anvendes staldteknologier der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for hvornår disse staldafsnit renoveres, således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier.

Da der her er tale om et tillæg til en eksisterende miljøgodkendelse, er de fleste af de ovenfor nævnte områder allerede vurderet i forhold til BAT i miljøgodkendelsen af 28. juli 2010. Kommunen vurderer, at der alene er behov for en supplerende BAT-vurdering for staldindretning og fodring af kvægproduktionen. Fodring er særskilt behandlet i afsnit 4.2.

Der foreligger ingen vejledende emissionsgrænseværdier for ammekøer med opdræt. Desuden skal dyrene gå i eksisterende stalde. Kommunen vurderer derfor BAT ud fra de eksisterende staldes udledninger samt mulighederne for reduktion af ammoniakudledning og proportionalitetsbetragtninger knyttet hertil.

Dyretype	Staldtype	Antal dyr	Måneder på stald	Udledning pr. dyr (Kg NH3)	Udledning i alt (Kg NH3)
Ammekøer	Trædeudmugning	20	2	6,79	23
Ammekøer	Dybstrøelse	20	2	7,30	24
Småkalve	Dybstrøelse	9	2	2,83	4
Opdræt	Spaltegulvsbokse	31	2	3,86	20
Tyrekalve	Dybstrøelse	20	2	1,22	4
Ungtyre	Spaltegulvsbokse	20	12	2,39	48
I alt					123

Der er en total udledning af ammoniak fra kvægproduktionen på anlægget på 123 kg N/år. Som udgangspunkt bør omkostningerne pr. kg. reduceret kvælstof ikke overstige det omkostningsniveau, som det generelle beskyttelsesniveau er baseret på. Det vil sige ca. 40 kr. pr. kg reduceret kvælstof. I regeringens udspil til aftale om Grøn Vækst er der lagt til grund, at en yderligere nedbringelse af ammoniakfordampningen i forhold til det generelle beskyttelsesniveau vil kunne koste op til 100 kr. pr. kg reduceret kvælstof. Dog bør omkostningsniveauet ikke overstige 1-2 % af produktionsomkostningerne. Hvis udledningen af ammoniak fra kvægproduktionen skal nedbringes bør det derfor holdes på et omkostningsniveau på maksimalt mellem 4.920 kr. og 12.300 kr. for en reduktion af udledningen til 0 kg N/år. En mindre reduktion bør tilsvarende kunne gennemføres for et tilsvarende mindre beløb.

Det er kommunens vurdering, at der ikke findes teknologier, som kan gennemføres til dette omkostningsniveau. det vurderes derfor, at de eksisterende staldtypers udledning svarer til BAT-niveauet for den pågældende ejendoms kvægproduktion.

I miljøgodkendelsen af 28. juli 2010 er BAT-niveauet for svineproduktionen fastlagt til 4508 kg N/år. Når BAT-niveauet for kvægproduktionen lægges oveni, fås et samlet BAT-niveau på 4631 kg N/år.

Beregninger fra IT-ansøgningssystemet viser, at der er en samlet udledning fra anlægget på 4324 kg N/år.

Kommunens BAT-krav er således overholdt.

8.1 MANAGEMENT OG EGENKONTROL

Der er ingen ændringer i dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

8.2 SAMLET VURDERING VEDRØRENDE BAT PÅ BEDRIFTEN

Kommunen har med baggrund i ansøgers samlede redegørelse i dette tillæg og miljøgodkendelsen af 28. juli 2010 for staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse. BAT vurderingen omfatter også de eksisterende stalde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering, uden hensyn til, om beskyttelsesniveauerne i husdyrmiljøloven er overholdt.

9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0- ALTERNATIVET

Der er ingen ændringer i dette afsnit i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

10 BILAG

Bilag 1 – Standardsædskifter

Der er ingen ændringer til bilag 1 i forhold til miljøgodkendelsen af 28. juli 2010.

Bilag 2 – Anlægstegning

Anlægstegningen i miljøgodkendelsen af 28. juli 2010 erstattes af nedenstående

